

HISTORIA ŚLĄSKA NA TLE HISTORII POLSKI

Specjalność: "Geoturystyka"

Semestr	W	Ć	L	P	S
VII	15	15	-	-	-

Wykład 15 godz. (sem. VII) – prowadzący wykład – mgr Edward Wieczorek

- Nazwa, obszar i granice Śląska: Pochodzenie nazwy Śląsk. Rozwój pojęcia terytorialnego w średniowieczu. Geograficzne i historyczne granice Śląska
- Śląsk w okresie przedpiastowskim: Kultura łużycka. Celtowie na Śląsku. Wędrówka ludów i przybycie Słowian. Pod zwierzchnictwem wielkomorawskim.
- Pod panowaniem Piastów (990-1138): W państwie pierwszych Piastów. Początki chrześcijaństwa na Śląsku. Biskupstwo wrocławskie
- Rozbicie dzielnicowe: Wygnanie Władysława II. Powrót synów Władysława II na Śląsk. Powstanie księstwa opolsko-raciborskiego – podział Śląska. Rozdrobnienie państwowe – ewolucja księstw śląskich. Osadnictwo na prawie niemieckim. Zhołdowanie Czechom.
- Śląsk w Królestwie Czeskim (1335-1526): Zrzeczenie się Śląska przez Kazimierza Wielkiego. Inkorporacja Śląska do Świętego Cesarstwa Rzymskiego narodu niemieckiego. Polityczne losy księstw śląskich do 1526 r. Kultura średniowieczna na Śląsku.
- Czasy husyckie: Układy polsko-husyckie o koronę czeską. Zbliżenie Śląska z Polską. Husyci na Śląsku.
- Śląsk we władaniu Habsburgów (1526-1742): Przejęcie władzy nad Śląskiem przez Habsburgów. Zmiana struktury politycznej i administracyjnej – stany a król.
- Wojna 30-letnia na Śląsku (1618-1648): Reformacja na Śląsku. Narastanie konfliktu i początek wojny trzydziestoletniej. Losy wojny. Skutki społeczne i gospodarcze wojny 30-letniej
- Śląsk pod panowaniem pruskim (1742-1918): Wojny śląskie. Przekształcenia ustrojowe Śląska w monarchii pruskiej. Początek industrializacji. Wojny napoleońskie i reformy pruskie. Rozwój gospodarczy i przemiany społeczne na Śląsku końca XIX i początku XX w.
- Podział Śląska po I wojnie światowej (1918-1922): Utworzenie niepodległego państwa polskiego. Walki o Śląsk Cieszyński i jego podział. Powstania śląskie i plebiscyt. Podział Górnego Śląska
- Autonomiczne województwo śląskie (1922-1939): Autonomia Śląska. Konwencja genewska. Rozwój gospodarczy i kulturalny województwa śląskiego. Stosunki polityczne i społeczne w województwie śląskim.
- Śląsk w Republice Weimarskiej i III Rzeszy (1922-1939): Prowincja dolnośląska, prowincja górnośląska. Dziedzictwo kulturowe Republiki Weimarskiej. Pod rządami hitlerowskimi
- II wojna światowa na Śląsku: Zmiany polityczne po 1 września 1939 r., utworzenie Rejencji Katowickiej i Prowincji Górnośląskiej. Rygory gospodarki wojennej – hitlerowskie obozy pracy. Zdobywanie Śląska w 1945 r.
- Dzieje Śląska po 1945 r.: Międzynarodowe i ogólnopolskie uwarunkowania przyłączenia Śląska do Polski. Rabunek gospodarki śląskiej przez Armię Czerwoną. Władza polska. Wysiedlenia i repatriacje. Odbudowa miast i gospodarki.
- W zjednoczonej Europie: Śląsk w III Rzeczypospolitej. Sprawa mniejszości niemieckiej i narodowości śląskiej. Reforma administracyjna 1999 r.

Ćwiczenia 15 godz. (sem. VII) – prowadzący ćwiczenia – mgr Edward Wieczorek

- Zajęcia organizacyjne
- Nazwa, obszar i granice Śląska
- Śląsk w okresie przedpiastowskim
- Pod panowaniem Piastów (990-1138)
- Rozbicie dzielnicowe
- Śląsk w Królestwie Czeskim (1335-1526)
- Czasy husyckie
- Śląsk we władaniu Habsburgów (1526-1742)

- Wojna 30-letnia na Śląsku (1618-1648)
- Śląsk pod panowaniem pruskim (1742-1918)
- Podział Śląska po I wojnie światowej (1918-1922)
- Autonomiczne województwo śląskie (1922-1939)
- Śląsk w Republice Weimarskiej i III Rzeszy (1922-1939)
- II wojna światowa na Śląsku
- Dzieje Śląska po 1945 r.

Warunki zaliczenia:

Zaliczenie przedmiotu na ocenę. Ocena wspólna z wykładów i ćwiczeń. Podstawą oceny jest pisemne opracowanie referatu (2 osoby jeden referat), dotyczącego tematyki ćwiczeń i zaprezentowanie go na zajęciach lub przedstawienie referatu do oceny na koniec semestru.

LITERATURA (pozycje podkreślone preferowane jako podręczniki)

- Bahlcke J. – Śląsk i Ślązacy – Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2001
- Boras Z. – Książęta piastowscy Śląska – Wydawnictwo Śląsk, Katowice 1974
- Czapliński M. i inni – Historia Śląska – Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2002
- Długoborski W. (red.) – Historia Śląska. Tom II, 1763-1850 – Ossolineum, Wrocław 1966
- Drabina J. – Górny Śląsk – Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław 2002
- Drabina J. – Historia miast śląskich w średniowieczu – Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2000
- Drabina J. – Życie codzienne w miastach śląskich XIV i XV w. – Wydawnictwo „Skryba”, Wrocław 1998
- Dyba M. – Śląskie drogi od X w. do 1939 r. – Sejmik Samorządowy Województwa Katowickiego, Katowice 1992
- Galas A. i A. – Dzieje Śląska w datach – Wydawnictwo „Rzeka”, Wrocław 2001
- Gediga B. – Sztuka pradziejowa na Śląsku – Instytut Śląski, Opole 1991
- Hawranek F. (red.) – Dzieje Górnego Śląska w latach 1816-1947 – Instytut Śląski, Opole 1981
- Malec-Masny B. – Plebiscyt na Górnym Śląsku – Instytut Śląski, Opole 1991
- Maleczyński K. (red.) – Historia Śląska. Tom I, do roku 1763 – Ossolineum, Wrocław 1960
- Michalkiewicz S. (red.) – Historia Śląska. Tom III, 1850-1918 – Ossolineum, Wrocław 1976
- Mizia S. – Historia Śląska, popularny zarys dziejów – Wydawnictwo „Rzeka”, Wrocław 1997
- Popiołek K. – Historia Śląska od pradziejów do 1945 roku – Wydawnictwo Śląsk, Katowice 1972
- Popiołek K. – Śląskie dzieje – PWN, Warszawa-Kraków 1976
- Pregiel P., Przerwa T. – Dzieje Śląska, Wrocław 2005
- Pysiewicz-Jędrusik R., Pustelnik A., Konopska B. – Granice Śląska – Wydawnictwo „Rzeka”, Wrocław 1998
- Serafin F. (red.) – Województwo śląskie (1922-1939) – Uniwersytet Śląski, Katowice 1996
- Thullie Czesław – Zabytki architektoniczne Ziemi Śląskiej na tle rozwoju architektury w Polsce – Wydawnictwo „Śląsk”, Katowice 1965